

Rhesymeg

Rheolir Addysg Grefyddol yn lleol gan Gyngor Ymgynghorol Sefydlog ar gyfer Addysg Grefyddol (CYSAG). Mae'n cynnwys tri phwyllgor: cynrychiolwyr prif draddodiadau crefyddol yr ardal, cynrychiolwyr athrawon a chynrychiolwyr yr awdurdod lleol. Prif swyddogaeth CYSAG yw, 'cynghori'r awdurdod ar y cyfryw faterion sy'n gysylltiedig ag addoli crefyddol mewn ysgolion sirol ac â'r addysg grefyddol sydd i'w rhoi yn unol â maes llafur cytûn ag y bydd yr awdurdod yn eu cyfeirio at y cyngor neu ag y gwêl y cyngor yn dda'. (Deddf Diwygio Addysg 1988 a.11(1)(a))

Cred CYSAG Gwynedd y dylai'r cyngor hwn fod yn seiliedig ar wybodaeth gyfredol gan obeithio y bydd y canllawiau sy'n dilyn yn galluogi penaethiaid i gefnogi CYSAG yn ei dyletswyddau.

Yn y gorffennol, mae CYSAG Gwynedd wedi monitro addysg grefyddol ac addoli ar y cyd trwy:

- adolygu adroddiadau arolygu ESTYN;
- dadansoddi asesiadau athrawon a chanlyniadau arholiadau ysgolion uwchradd yr Awdurdod Lleol;
- cael adroddiadau rheolaidd gan gynrychiolwyr y gwasanaeth ysgolion/ymgynghorol lleol;
- gwahodd athrawon a phenaethiaid i rannu enghreifftiau o arferion da gydag aelodau CYSAG.

Ni fydd Fframwaith Arolygu newydd ESTYN bellach yn cyfeirio'n benodol at Addysg Grefyddol ac addoli ar y cyd. Mae CYSAG Gwynedd felly yn awyddus i fanteisio ar y cyfundrefnau a'r arferion a ddefnyddir ar hyn o bryd gan benaethiaid ac athrawon wrth iddynt baratoi at y Fframwaith Arolygu newydd. Yng nghyfarfod CYSAG Gwynedd ar 13 Hydref 2010, penderfynwyd y byddai CYSAG yn cyflawni ei chyfrifoldebau statudol trwy wahodd ysgolion i rannu eu hunan arfarniad o Addysg Grefyddol, addoli ar y cyd a datblygiad ysbrydol a moesol disgyblion gyda'r aelodau.

Gofynnir yn garedig i ysgolion cynradd ac uwchradd gyflwyno crynodeb o hunan arfarniad yr ysgol i sylw clerc CYSAG Gwynedd yn ystod y flwyddyn pan fydd ESTYN yn arolygu'r ysgol.

Manylion cyswllt: (kenrobinson@gwynedd.gov.uk) 01286 679888

Enw (Clerc CYSAG): Ken Robinson.

Cyfeiriad: Swyddfa Addysg Ardal Arfon, Cyngor Gwynedd, Caernarfon, Gwynedd, LL55 1SH.

Ers 2008, mae CYSAGau ar draws Cymru wedi mabwysiadu neu addasu'r Fframwaith Enghreifftiol Cenedlaethol ar gyfer Addysg Grefyddol (APADGOS, 2008) fel eu maes llafur cytûn lleol. Mae aelodau'r Panel Ymgynghorol Cenedlaethol Addysg Grefyddol wedi croesawu'r cysondeb hwn ar draws Cymru gan eu bod wedi gallu cydweithio i baratoi canllawiau cyffredin i ysgolion a ChYSAGau. Mae amryw o GYSAGau yng Nghymru wedi mabwysiadu cyfundrefn neu broses debyg i'r un a amlinellir yn y ddogfen hon.

Enw'r Ysgol: **Ysgol Eifionydd**

Addysg Grefyddol

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau mewn Addysg Grefyddol?

- Seilir yr hunan arfarniad ar arsylwadau gwersi, arfarniadau o waith disgyblion a chyfweliadau â disgyblion.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol) a chynnwys arfarniad o asesiadau athrawon ac/neu ganlyniadau arholiad.

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 1 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Safonau mewn Addysg Grefyddol – cynnydd mewn dysgu

CA3 2011 – 2012

Roedd lefel 5+ Addysg Grefyddol yr ysgol yn 90.8% - nid oedd neb ar lefel is na 4.

Roedd lefel 5+ y genethod mewn Addysg Grefyddol yn yr ysgol yn 100%.

Roedd lefel 5+ bechgyn yn 84%

Mae'r canlyniadau hyn yn sylweddol uwch na sgôr y Sir a Cynnal.

	L5+			Sgôr		
	Ysgol	Sir	Cynnal	Ysgol	Sir	Cynnal
Bechgyn	84	80.8	76.8	5.26	5.25	5.09
Merched	100	94.2	89.9	6.24	5.81	5.60
Σ	90.8	84.2	83.3	5.68	5.52	5.34

Nid oes yr un disgybl wedi ei eithrio o wersi Addysg Grefyddol yn CA3.

2010 – 2012 TGAU

CA4

Rhagoriaeth { Derbyniodd 66.7% o'r bechgyn A* - A
Derbyniodd 41.7% o'r genethod A* - A
Σ A* - A y dosbarth 46.7%

%L2 A* - C { Derbyniodd 66.7% o'r bechgyn A* - C
Derbyniodd 75.0% o'r genethod A* - C
Σ A* - C y dosbarth 73.3%

% L1 A* - G Derbyniodd 100% o'r disgyblion A* - G.

Sgôr cyfartalog y Pwnc

Bechgyn	Genethod	Σ
46	45	45

Sgôr y Pwnc ymhob Ysgol

Bechgyn	Genethod	Σ
46	46	46

Roedd sgôr cyfartalog y bechgyn yn gyfartal a sgôr y pwnc ym mhob ysgol.

Roedd sgôr cyfartalog y merched un pwynt yn is na sgôr y pwnc ymhob ysgol.

2012 – 2013 TGAU Blwyddyn 10 (Hanner cyntaf y cwrs TGAU wedi ei arholi Haf 2012)

% L2	A* - C	93%
% L1	A* - G	100%

Addysg Grefyddol

- Pob disgybl yn CA4 yn dilyn "Y Fagloriaeth Gymreig" yn CA4. Mae Addysg Grefyddol yn rhan o'r Craidd Dysgu.
- Nid oes yr un disgybl wedi ei eithrio o wersi Addysg Grefyddol yn CA4.

Materion i gael sylw:

- Cynnal y safonau da yn CA3 a CA4.
- Cynyddu nifer y disgyblion sy'n cyrraedd Lefel 6+ yn CA3.

Rhagorol		Da	✓	Digonol		Anfodddhaol	
-----------------	--	-----------	---	----------------	--	--------------------	--

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth mewn Addysg Grefyddol?

- Dylai hunan arfarniad ystyried y dangosyddion canlynol: yr amser a roddir i'r pwnc, gwybodaeth bynciol, arbenigedd a datblygiad proffesiynol yr athrawon, addasrwydd y rhaglen astudio ac amrediad yr adnoddau dysgu a ddefnyddir.
- Mae arfarniad o arsylwadau gwersi a gwaith disgyblion yn caniatáu i benaethiaid a phenaethiaid adran i ddod i farn am ansawdd yr addysgu mewn gwersi Addysg Grefyddol o fewn yr ysgol, a'r graddau y mae disgyblion yn cael eu cymell a'u hannog i gyrraedd safonau uchel.
- Dylai ysgolion cynradd gyfeirio at y ddarpariaeth 'Pobl, Credoau a Chwestiynau' ar gyfer dysgwyr y Cyfnod Sylfaen yn ogystal ag Addysg Grefyddol yn CA2.
- Dylai ysgolion uwchradd gyfeirio at CA3, CA4 a CA5 (Astudiaethau Crefyddol ac Addysg Grefyddol).

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adrannau 2.1 ac 2.2 a'r Maes Llafur Cytûn Lleol

Yr addysgu: cynllunio ac amrediad o strategaethau

Amser cyswllt Addysg Grefyddol (CA3)

Blwyddyn 7 1 wers / wythnos.

Blwyddyn 8 1 wers / wythnos.

Blwyddyn 9 1 wers / wythnos

Amser cyswllt Astudiaethau Crefyddol (CA4)

Blwyddyn 10/11 2 wers / wythnos.

Staff

- 1 athrawes Addysg Grefyddol llawn amser (Blwyddyn 7 – 9 + TGAU).
- 8 athro / athrawes BAC.
- Pob aelod o staff yn mynychu HMS yn flynyddol.

Materion i gael sylw

- Datblygu cysylltiadau Cynradd / Uwchradd.
- Ymateb i newidiadau yn y fanyleb 2013 ymlaen.

Rhagorol

Da

Digonol

Anfoddhaol

Addoli ar y Cyd

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth ar gyfer addoli ar y cyd?

Ydy'r addoli ar y cyd yn cydymffurfio â'r gofynion statudol?

Ydy

Nac ydy

Cyfeiriadau: Fframwaith Arolygu ESTYN Adran 2.3.1, 'Arweiniad atodol ar arolygu Addoli ar y Cyd mewn ysgolion anenwadol' (ESTYN, Medi 2010), 'Addysg Grefyddol ac Addoli ar y Cyd' (Cylchlythyr y Swyddfa Gymreig 10/94)

Nodweddion da mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

Mae addoli ar y cyd yn digwydd yn ddyddiol.

- Gwasanaeth CA3 (ac Addoli ar y Cyd) dwy waith yr wythnos.
- Gwasanaeth CA4 (ac Addoli ar y Cyd) dwy waith yr wythnos.
- Gwasanaeth Dosbarth/ munud i feddwl ac Addoli ar y Cyd fel dosbarth cofrestru tair gwaith yr wythnos.
- Nid oes disgyblion wedi eu heithrio o wasanaeth / Addoli ar y Cyd.
- Mae'r gwasanaethau yn rhoi sylw i ddatblygiad ysbrydol, moesol cymdeithasol a diwyllianol y disgyblion.

Materion i gael sylw mewn perthynas ag ansawdd yr Addoli ar y Cyd

- Bydd ansawdd y myfyrdodau ar y cyd yn cael eu harfarnu eleni fel rhan o arfarniad y cyfnodau bugeiliol.

Rhagorol

Da

Digonol

Anfoddhaol

Llofnod: A. Watkin (Pennaeth)

Dyddiad: 13/09/12